

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZAR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből; Pénteken; November 5-dik napján, 1813-dik esztendőben.

Austriai Birodalom.

Nagy kegyelemmel uralkodó, és hív alittavalóinak boldogságokra, a' jelenvaló táborús-környűállások közt is nagy gondokkal iparkodó Felséges Urunknak fő hadi szállása October 23-ik napján *Gerában* Felső Szakszóniának nem utolsó városában, a' következett napon *Jénában*, azon hólnap 25-ikén *Weimárban*; 26-ikán *Lannrodében*, 27-ikén *Klauenben* a' Thuringiai erdőben volt; és a' mint az idejött tudósításokból értettük; kívánt jó egészségben vagon. — Melly igen használt légyen az Eő Felségének maga ármadájánál való jelenléte az idej táborozásnak közönségesen különösen a' Lipsiai környéken Oct. 16, 18, 19-ik napjain történt verekedések' és a' szövetséges ármadáknek örökemlékezetet érdemlő győzedelme világosan bizonyítja.

Eő Csász. és Apostoli Királyi Felsége Gróf *Metternich* Status - Conferentzialis és külső dolgokra ügyelő Minister Eő Excellentiájának, a' múlt October 20-ik napján, következő igen kegyelmes tulajdon kezevel írt levelet küldeni méltóztott:

Kedves Grófnom *Metternich!* Azon hivatalnak igen hólts folytatását, mellynek igazgatására én Kigyelmedet hozzá való bizodalomból a' leg nehezebb idő pontban

meghívtam, e' világ sorsút leg jobban meghatározó szempillantatjában, leg szerencsésebb kimenetel fogja megkoronázni. — Ahozképest arra indittatónak lenni érzem magamat, hogy közönséges bizonyosság jelét adjam az én háládatosságomnak, és azon hertzei méltóságot, melly a' Kigyelmed familiájában, az első szülöttség jussán már fenn van; mátol fogva nem csak Kigyelmedre, hanem a' Kigyelmed mind két nemen lévő maradékira egyenes lineában kiterjeszem. — Ezen rendelés által az atyának példáját, és azokat a' szolgálatokat, mellyeket Kigyelmed nekem és a' Statusnak tett, még a' leg távolabb lévő időbeli maradékai is emlékezetekben tartani, és őket a' Monarkhiának javára hasonló szolgálatra fogja felszerkenteni *Költ Röthben*, October 20-ik napján, 1813-ik eszt.

Ferenetz.

Olasz Ország.

Velentzéből írják, hogy Octobr. 10-ik napján, az Illyriai tartományoknak generális Gubernátorja az Otrantói herczeg egész familiájával oda érkezett, és hogy Frantziá Országba igyekezzen vissza menni, semmi reménységé nem lévén ahoz, hogy a' Fr. Kormányzék azon országot visszavehesse.

Az Olasz Orzági V. Király *Eugenius*

Napoleon, azon holnap 11-ik napján következendő végzést adott ki Gradiskában: Az 1808, 1809, 1810, 1811, és 1812-ik esztendőbeli conscriptusok közül 15000 ember állíttassék ki, és fegyverkeztesse fel. Ezen végzésnek végbe vitele után minden azon esztendőbeli conscriptusok szabadok legyenek a hádi szolgálattól. Ezen végzésnek 14 napok alatt bé kell tellyesíteni.

Egyszersmind, és azon napon egy hirdetményt tétetett közönséggé a Vice Király, mellyben a haza védelmezésére hathatósan serkengeti azon Országok lakosait. Azon hirdetményt következendőképen rekeszti bé: „*Olasz Ország! Olasz Ország!* Ez a szent név, melly a régi világban igen sok tsudákat tett, legyen a jelen való idő pontban a mi jelszónk. Ennek a névnek hallására erőssen verjen a ti hadszerető ifjaitoknak szívek, és hogy második bástya gyanánt lehessenek hazájoknak, 's hogy az ellenségnek rémülésére lehessenek, nagy számmal gyűljenek ide össze. — Az a hős, a ki a maga nyájáért, familiájáért, és a maga Országának ditsóságáért, és mástól való nem függéséért hadakozik, mindenkor győzhetetlen marad (Ki tettzett az utolsó Lipsiai verekedésben). — Kéntelesen leszen az ellenség a mi vidékünkől eltávozni, 's akkor osztán valósággal azt mondhattuk a mi Fejedelmünknek: Fel-séges Uram! Méltók voltunk, hogy tölled hazát nyerhessünk; meg érdemlettük mi azt.“

Hogy kevés fogantja lett ezen Vice Király hirdetményének, abból világosan kitéttik, hogy az ő vezérlése alatt lévő Olasz Országi armada, az Austriai hadi seregek előtt mindenütt hátrál, hogy hallyák azoknak nevezeteket, meg rettennek, hogy seregenként állyanak a győzedelmesek mellé, és hogy azok már az Olasz földön táborozzanak, melly F. T. Mester Báró *Hiller*, a múlt October 26-ik nap-

ján, *Trientben* kiadott következendő hírményéből ki tettik:

„Olasz Országok népei! Hatvan ezer főből álló armádaival jöttem által az Alpes hegyekenn, 's már most Olasz Ország térföldjea vagyok. Az a kegyetlen tyrannus, a ki titeket a földre nyomott, a ti ifjaitokat a távol lévő északon, és Spanyol Országban, igasságtalan ügyért elvesztegette, minden industjiátokat és kereskedéseket a földre tapodta, és Olasz Országok minden természeti javakkal bővölködő mezeit a nyomorúságnak piatzává tette, elérte a maga határjait. — Azokat a szoros útakat, mellyek Olasz Országból Austriaiba visznek, bezártam, az *Isonzo*, *Tagliamento*, *Piave*, és *Brenta* folyóvizeket kútfejeiknél megkerültem, és a ti hadi vezéreteket úgy öszve szoritottam, hogy ő akármerre fordúllyon, sohol el nem kerüli a kezemet. — Kevés napok múlva *Verona*, *Mantua*, és *Mayland* is meg szabadúlnak. Európának északi, napkeleti és napnyugoti tartományai a Statusoknak függetlenségekért minden erejeket, 's ifjajknak virágjait ide adták, és meg is szabadúltak.

„Tudakozzátok meg Austria, az Orosz Birodalmat, Prussia, és Spanyol Országot a Frantzia világ hódoltatójáról? mindenütt holt testeket, hadi foglyókat, sebbeesteket, és pusztításnak nyomait, az ellenségnek pedig semmi fegyveres ferejét nem fogtok találni. Európának szép déli részét sem kell a régi jó időnek, jó rendnek, és igasságnak vissza térésén való örömből ki rekeszténi. Az én kegyelmes Mőnarkám bizta ezt a nagy dolgot réám. — Ébredjete fel Olasz Országok népei: Jól tudjátok azon ellentállásnak eszközeit, a mellyeket ellenem hozhat az ellenség, tudjátok, hogy ezek a legutolobbak. — Az én zászlóim alatt 30 ezeren állanak, a kik ezen szent háborúban még nem hadakoztak, és hogy a többieknek ditsóságokban részesülhessenek, a kívánság miatt

szinte lángolnak. Az Alpeseken túl újabb hadi seregek formáltak; Olasz Országának sorsa még van háttérben. — Emlékeztetek gyerekeitekét arra, hogy a régi dicsőség haza szülte őket; és hogy leg szebb dicsőség legyen, a' leg igazságosabb Monarka alatt, e' világ békességét, és a' népeknek szabadságokért viaskodni.

A' tsatázó mezőkről.

A' Frantzia armáda, melly a' Lipsiai dicsőséges vereség után nyakra före hátrál, és minden utakon keményen üzettek; October 25-ik napján, délután Erfurt alól is elment, és a' Gera folyóvíz bal partjára vonta magát. Most már Erfurt is bé van a' szövetséges seregek által zárattatva, October 26-ik napján *Napoleon* Császár a' maga testőrző seregével Gothába érkezett. — Cs. K. F. M. Lajt. Gróf *Bubna* ezen város szomszédságába nyomult. — F. Marsal *Blücher*nek fő hadi szállása October 25-ik napján már *Langensatz*ban volt; a' Svédiai Korona Hertzeg, a' ki *Quefurt* felé marsirozott, *Nordhansenne* szándékozik menni.

A' rossz utakon kellett annak hátrálni, és hogy annál nyugodalmasabban hátrálhasson, a' Neu-Köseni tetőkre számos arriere gardát, az az, hátul menő seregét állított ki, és a' Köseni hidat sokszor tüzesen megtámadta, s' egynéhány szempillantatra el is foglalta, mindazáltal, minékutánna Fő T. Mester Gróf *Gyalay* Gr. *Salins* Generált, a' *Lajos* Cs. K. Fő Hertzeg gyalog regementjének egy brigadájával segítségekre küldötte volna; a' nevezett hid mingyárt vissza vétetődött, és az ellenség a' maga posztjába vissza nyomattatott.

Generál Gr. *Salis*, Neu-Kösen mellett az egész nap dicséretes álhátatossággal védelmezte magát az ellenség minden erőlködései ellen, egynéhány száz embert él fogott közlülök, és sok kárt tett nekik. Ezen alkalmatossággal nagyon meg különböztette magát a' 7-ik vadász battallionnak Oberstere Baró *Weyder*. — Estéli 10 órakor a' Neu-Köseni tetőket el hagyta az ellenség, s' tovább folytatta hátrálását.

A' F. Marsal *Blücher* armadájának előserege, Octob. 21-ik napján, *Freyburg* mellett igen hevesen, de magára nézve dicsőségesen veresedett az ellenséggel, a' midőn sok embert ejtett közlülök fogságra, és néhány ágyút is nyert tőlök. — A' szövetséges armáda rész szerént *Eisenberg*, rész szerént *Naumburg* alá érkezett. Oct. 22-ik napján F. M. Lajt. Gróf *Bubna*, a' ki a' szövetséges armádának avantgardéját az az, elő seregét kommandírozta, Weimarba jutott, a' ki ellen egynéhány ezer embert küldött ugyan az ellenség, mindazáltal azokat a' Kozakok Hettmannja vagy Fő Vezérek Gróf *Flatow*, és F. M. Lajt. Gróf *Bubna* azon városhól kivertek, és egy óránál tovább üztek. Auerstadt mellett ugyan igen rossz lévén az út, időt nyerni kívánt az ellenség, de végét el nem érte, mivel F. T. Mester Gr. *Gyalay* ott is megtámadta és meg verte őket, s' 400 embert elfogott közlülök, azok közt egy

Az ellenségnek hátrálásáról következő hivatal szerént való tudósítás adattatott ki a' szövetséges armáda fő hadi szállásáról *Ellebenből*, Frankfurthoz délre 3 óra messzeségre fekvő helységből, Octob. 26-ik napján: a' Lipsia mellett történt dicsőséges vereség, azon városnak elfoglalása, és az ellenséges armáda nagy részének eltöröltetése után, Octob. 19-ik napján, annak üldöztetése végett, a' szövetséges hadi seregek kiindultak. Octob. 20-ikán a' F. Marsal *Blücher* armadája *Merseburgba* marsirozott, a' Gr. *Gyalay* F. T. Mesteré *Naumburgba*. Az országos útból ki szorítottván az ellenség, a' mellseleg va-

Obristlajtinantot is, a' Neufchateli hertzegnek Adjutánsát.

October. 25-ikén, dél után *Erfurtot* is oda hagyta az ellenség, és a' Gera folyóviz bal partjára vonta magát. — A' következő napon *Napoleon* Császár testőrző seregeivel együtt Gothába érkezett, 's ott egynéhány ezer embert hagyott őrizetbe. A' Svétziai Korona hertzeg armadája egyenesen *Nordhausen* felé marsirozott. A' *Gr. Platow* és *Mensdorf* Oberster, portázó seregei mindenütt nyomba üzik az ellenséget, és igen sok kárt tesznek annak. A' földnépe is, melly a' Frantziák által indított háboru alatt tsak nem minden véres veréjtekkel keresett vagyonától megfosztott, nagy ellenségévé lönn az ellenségnek, nem tsak gyűlöli, hanem a' hol alkalmatosságot talál, magát meg bosszúllyá, és szívének tellyességéből örvendez a' Frantziákon esett gyalázon és veszedelmen; ellenben a' szövetséges seregeket, mindennütt úgy nézik mint az Isten angyalit, örömet táplállyák, jó szível fogadják, 's utolsó falatjokat is oda nyújtják nekik. — Ha megfontollyuk azokat a' sok sattszoltatásokat, mellyeket a' Német Országi népek, egynéhány esztendőktől fogva szenvedtek, tsudálni nem lehet, hogy annyira elidegenettek a' Frantzia nemzettől. — A' Rénsi szövetségben volt tartományok tsak nem egészen elpusztultak, három vagy négy esztendőktől fogva szüntelen segítő seregeket tartoztak kiállítani, a' sok terhes requisitiók miatt sok familiák kolduló botra jutottak, mint p. o. nem régiben annyivalopt kívántak a' Schwarzenburgi Hertzegsége-

től, melly két esztendőbéli termésüket felül haladta. Ez az oka, hogy a' Réns Szövetségbéli Fejedelmek, most jó alkalmatosságok lévén a' Frantzia járomnak lerázására, egymás után *Napoleon*ot elhagyják, a' Szövetséges Fejedelmek mellé állanak, 's nagy nyughatatlansággal várják előbbi böldög állapotba leendő visszahelyeztetéseket. — A' Würtzburgi nagy hertzeg példáját követték, a' Hessen-Darmstadt, Szakszen-Weimari, és több Réns Szövetségbéli Fejedelmek is. — A' Würzburgi erősség a' múlt October. 27-ik napján capitulatio mellett feladatott az azt ostromló szövetséges hadi seregeknek, a' henn volt Fr. őrizet hadi fogságra vitetett, a' tisztek magok arra való lekötelezésekkel, hogy két esztendeig senkinek nem szolgálnak, hazájokba vissza botsáttattak.

Elegyes Jegyzések.

A' *Journal de l' Empire* nevű Frantzia újság levelek nagyon bosszankodnak a' Svétziai Korona hertzegre, ötet hazája árulónak, nemzete ellenségének 's több eféleknek nevezik.

Weszfália országban 600 személyek fogattak el olyanok, a' kik a' Német Országi Constitutziónak nagy barátjai voltak, és annak ügyét nagyon védelmeztek mind beszédjekben, mind írások által, és a' miatt mindnyájokat törvény szék elébe idéztette a' Király.

A' belső Austriai Cs. K. armada egész Illyriát vissza vette, Triest városát is elfoglalta, hanem annak kastélyát még most is keményen védelmezi az ellenség.

A' Bétsi Cursus Nov. 3-ik napján: — 100 Forint Conuentzióspénz, 163 $\frac{7}{8}$ Forint Váltótrédulában. — Egy Császár arany 7 forint 47 $\frac{1}{2}$ kr. — Egy Hollandus arany 7 forint és 52 kr.